

Poročilo s 17. Posveta slovenskih društev, katoliških misij, učiteljev, socialnih delavcev in članov folklornih skupin v Nemčiji

(Bad Urach, 23.–25. 3. 2012)

Gostitelj in organizator 17. posveta je bilo Slovensko kulturno-umetniško društvo Triglav/Slowenischer Kultur- und Kunstverein Triglav iz Stuttgarta v sodelovanju s Slovensko župnijo sv. Cirila in Metoda Stuttgart. Posveta so se udeležili številni člani in predstavniki slovenskih društev iz Nemčije, učitelji slovenščine in župniki, zaposleni v Nemčiji, ter predstavniki iz Slovenije.

Na tridnevnem srečanju se prepletajo delavnice, razprave in predavanja. Obenem je posvet priložnost, da se Slovenci, živeči v različnih nemških mestih in pokrajinah, srečajo, pogovorijo o svojih težavah in izzivih ter si izmenjajo izkušnje med seboj in s predstavniki iz Slovenije. Udeležence posveta so ob odprtju nagovorili in pozdravili: Mitja Drobnič, veleposlanik Republike v Berlinu; Marko Vevc, generalni konzul RS v Münchnu; Franc Pukšič, predsednik Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu; Andrej Vudler, predsednik Slovenskega kulturno-umetniškega društva Triglav in dr. Zvone Štrubelj, vodja slovenske župnije v Stuttgartu.

Na posvetu so potekala različna predavanja: o dopolnilnem pouku slovenskega jezika (Tatjana Jurkovič, Roman Gruden, Ministrstvo za šolstvo in šport RS), o oblikah gostovanj slovenskih kulturno-umetniških skupin med Slovenci v Nemčiji (Janez Rogelj, Slovenska izseljenska matica), o prevajanju in nemških prevodih v slovenščino (Slavko Šerc, prevajalec in lektor za slovenščino na Univerzi v Regensburgu) idr. Sočasno s predavanji so potekale delavnice. Ponujenih je bilo šest možnosti: folklor (koreograf Vasja Samec, glasbena spremljava Metod Kovač), zborovsko petje (mag. Ivan Florjanc, dirigent in skladatelj, Glasbena akademija Ljubljana), retorika in vodenje sestankov (Irena Fištravec Polak, napovedovalka in waldorfska pedagoginja), dramska igra/branje in recitiranje (Slavko Emeršič, igralec in pisatelj), glasba/igranje harmonike (Matej Banovšek, učitelj harmonike), izdelovanje fresk in drugih umetniških predmetov (Metka Starič, Zavod Parnas). Dejavnosti z delavnic so bile predstavljene na sobotni večerni kulturni prireditvi, na kateri je večina udeležencev posveta aktivno sodelovala. Po govoru ministrice Ljudmile Novak in kulturni prireditvi se je posvet prevesil v skupno druženje ob glasbi do jutranjih ur.

Posebna pozornost je bila na 17. posvetu posvečena Primožu Trubarju. Dr. Zvone Štrubelj je imel predavanje o Primožu Trubarju (*Med Urachom in Ljubljano (1561–1565), Primož Trubar kot uspešen organizator, manager in diplomat*). Pod vodstvom dr. Zvoneta Štrublja smo si ogledali tudi protestantsko cerkev sv. Amande s prižnico in krstilnim kamnom iz 16. stoletja. V njej sta nas prijazno sprejela gospoda Klaus Schmidt in Schildkopf, ki sta spregovorila tudi o medverskem dialogu v Bad Urachu: katoliška in protestantska skupnost tesno sodelujeta, z muslimansko, ki ima v kraju svojo molilnico, pa organizirajo tedenske ure druženja in spoznavanja. Na mestu, kjer je stala tiskarna – v kateri so v 16. stoletju tiskali knjige v latinici, cirilici, glagolici – je danes urejena Trubarjeva spominska soba, saj je Primož Trubar deloval kot župnik in tiskal knjige tudi v Bad Urachu. V zvezi s Primožem Trubarjem smo si lahko ogledali še dokumentarni film *Trubarjevi krovaški malarji*; to so hrvaški slikarji, o katerih piše Primož Trubar in so poslikali kar nekaj podružničnih cerkva južno od Ljubljane (Zavod Parnas, Velike Lašče).

Ministrica Ljudmila Novak je predstavila načrt Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Opozorila je na pomembnost gospodarskega in znanstvenega sodelovanja med Slovenijo in Nemčijo ter poudarila, da je treba k (so)delovanju pritegniti tudi mlade. Zdi se ji razumljivo, da imajo mladi do društev drugačen odnos kot starejši, ki so društva ustanavljali, in da je za otroke, rojene v Nemčiji, to njihova prva domovina. Pri ohranjanju slovenske identitete in učenju slovenskega jezika je izpostavila vlogo starih staršev, ki so se priselili iz Slovenije in lahko pomembno vplivajo na vnuke in vnukinje, rojene v Nemčiji, ter jim posredujejo svoje znanje. Izpostavila je tudi pomen arhiviranja dokumentacije slovenskih društev v Nemčiji, zato Urad za Slovence po svetu in v zamejstvu ponuja tvrstno izobraževanje vsem, ki bi jih to zanimalo. Ministrica Ljudmila Novak in konzularna predstavnik Matjaž Marko, Andreja Horvat so se soočili tudi s predstavniki slovenskih društev, župnij in učitelji slovenskega jezika ter prisluhnili njihovim izkušnjam in pripombam. Predstavniki slovenskih društev so na kratko

predstavili delovanje svojega društva; nekateri so izrazili tudi zaskrbljenost zaradi gospodarskih in političnih razmer v Sloveniji. Predstavniki konzulatov so opozorili, da dobivajo dnevno veliko ponudb za slovensko-nemško gospodarsko sodelovanje, a zaradi kadrovskega primanjkljaja vseh niti pogledati ne morejo, kar so zamujene priložnosti za okrepitev sodelovanja. Preobremenjenost je tudi razlog, da se ne morejo udeležiti vseh kulturnih prireditev, na katere jih vabijo iz slovenskih društev, kar so izpostavili predstavniki društev.

V Nemčiji je v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS ter Zavoda za šolstvo RS redno zaposlenih šest učiteljev in učiteljic slovenskega jezika. Svoje delo je na kratko predstavilo pet učiteljev in učiteljic (dr. Mira Delavec, Velimir Brunski, Vinko Kralj, Martina Tomšič in Natalija Robnik) ter predstavnica Zavoda za šolstvo RS Tatjana Jurkovič. Pouk slovenskega jezika poteka v obliki dopolnilnega pouka enkrat tedensko po štiri ure in je za udeležence brezplačen. Poučujejo okoli 600 otrok v 20 nemških mestih. Nekateri učitelji prevozijo 1300–1500 km/teden, saj izvajajo pouk v različnih mestih. Učitelji in učiteljice ne poučujejo samo slovenščine, ampak predstavljajo most med otroki, starši in društvi. Opazili so, da reden pouk slovenščine pripomore k razvoju slovenske identitete in jezika ter da so otroci, ki obiskujejo pouk slovenščine, kasneje bolj aktivni v slovenskih društvih. Iz občinstva so se oglasili predstavniki društev in pohvalili nekatere učitelje ter njihove dejavnosti, s katerimi pomembno pripomorejo k delovanju slovenske skupnosti v Nemčiji. Ker obstaja možnost, da bodo (v skladu z drugimi varčevalnimi ukrepi v Sloveniji) povišali zahtevo po minimalnem številu otrok (zdaj pet), se je občinstvo burno odzvalo in menilo, da bi zaprtje nekaterih manjših oddelkov pomenilo izgubo otrok pri pouku slovenščine, saj se verjetno ne bi vozili v drug kraj. Obenem so učitelji in učiteljice slovenščine opozorili na nov pojav: velika želja in potreba mladih od 25 do 35 let, ki se želijo učiti slovensko oz. nadgraditi svoje znanje v slovenskem jeziku. Tatjana Jurkovič jim je zagotovila podporo: če se oblikuje skupina vsaj petih ljudi, se lahko v dogovoru z učiteljem, učiteljico, ki pokriva določeno območje, organizira pouk tudi zanje.

Celoten program 17. posveta je dostopen na <http://www.triglav-stuttgart.si/uploads/avudler/Posvet.pdf> (5. 10. 2012). Organizatorjem čestitamo za strokovno in organizacijsko skrbno izpeljan 17. posvet. Mogoče bi na naslednjem razmislili le o tem, da delavnice ne bi potekale sočasno s predavanji, saj bi se mnogi radi udeležili obojega. V letu 2013 pričakujemo naslednji posvet, katerega namen je povezati čim več Slovencev, njihovih partnerjev in prijateljev ter vseh ostalih, ki so kakor koli povezani s slovensko-nemškimi odnosi. Tudi na tovrstnih posvetih se sodelovanje v gospodarstvu, znanosti in z mladimi, kar je bilo večkrat poudarjeno, krepi ter pripomore k nadaljnjim povezavam tako znotraj obeh držav kot tudi med Nemčijo in Slovenijo.

Marijanca Ajša Vižintin